

Finnish
Consulting
Group

Logen, Espoo

LUONTOSELVITYSRAPORTTI

28.11.2024

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
2	SELVITYSALUE	1
3	AINEISTO JA MENETELMÄT	3
3.1	Lähtötiedot	3
3.2	Kasvillisuus ja luontotyytit	4
3.3	Linnusto	4
3.4	Liito-orava.....	5
3.5	Lepakkoselvitys.....	5
3.6	Arvokkaat luontokohteet ja niiden arvottaminen	7
3.7	Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusluokitus	11
4	KASVILLISUUS JA LUONTOTYYTIT	12
5	PESIMÄLINNUSTO	19
6	LEPAKOT.....	19
7	LIITO-ORAVA	22
8	EKOLOGISET YHTEYDET	23
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	24
10	LÄHTEET	26
	Liitteet.....	28

Kuvien kartta-aineistot

Espoon kaupungin paikkatiedot © Espoo WMS 2024

Valokuvat

© FCG Finnish Consulting Group Oy / Aku Pakarinen

Kansikuva: Logenin kalliometsää

28.11.2024

1 JOHDANTO

Espoon kaupunki suunnittelee yhdessä maanomistajien kanssa Logenin kiinteistön ja sen lähialueiden asemakaavamuutosta. Tarkoituksena on sijoittaa alueelle uutta asuinrakentamista.

Tämän selvityksen tavoitteena on kuvailla luonnon nykytilaa ja päivittää tiedot luontotyypeistä, pesimälinnustosta, liito-oravasta ja lepakoista vuoden 2018 luontoselvityksen pohjalta (Luontotieto Keiron Oy 2018). Maastotyöt sisälsivät käynnin nuorisoseuran talossa, jossa etsittiin lepakoiden päiväpiiloja. Lisäksi arvioidaan alueen ekologisia yhteyksiä ja annetaan suosituksia luontoarvojen huomioimiseksi maankäytön suunnittelussa.

Keiron Oy:n (2018) selvityksen lisäksi, Logenin alueelta on selvitetty liito-oravan esiintymistä vuonna 2017 (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2017). Lajista ei tuolloin tehty havaintoja alueelta.

Toimeksianto työlle saatiin Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskuksen maisema-arkkitehti Ina Westerlundilta. Hänen lisäksi ohjausryhmään ovat kuuluneet arkkitehti Jenni Mikkola sekä ympäristöasiantuntija Suvi Kolu.

Luontoselvityksen maastotyön ja raportin on laatinut FCG:n FM biologi Aku Pakarinen (luontotyytit, liito-orava, linnut ja lepakot). Lintujen maastotyössä oli mukana FCG:n linnustoasiantuntija Heikki Vuonokari. Työtä on ohjannut FCG:n johtava asiantuntija FM biologi Jari Kärkkäinen, joka oli myös mukana tekemässä lepakoiden päiväpiiloselvitystä nuorisoseurantalolle. Raportin kuvat ovat Aku Pakarisen ottamia.

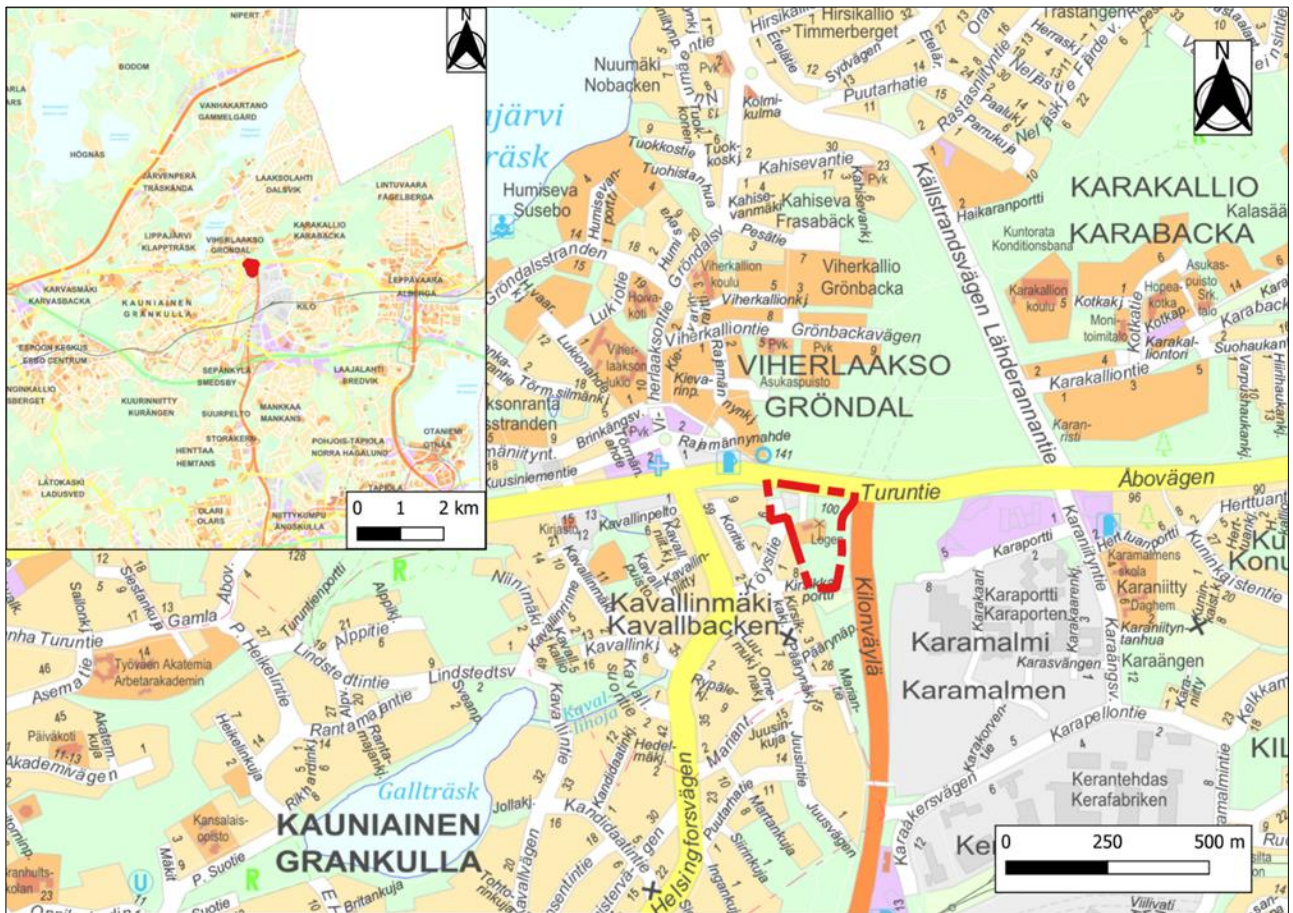
2 SELVITYSALUE

Aluetta rajaa pohjoisessa Turuntie, idässä Kehä II ja etelässä Kirsikkaportti -katu (Kuva 1). Läntiseltä osaltaan alue rajautuu pientaloalueeseen. Luontoselvityksessä tutkittava alue on kokonaisuudessaan noin kolmen hehtaarin (ha) kokoinen.

Suunnittelualueen keskellä sijaitsee Logenin nuorisoseurantalo, joka on rakennettu 1950-luvulla. Rakennus ei ole enää käytössä. Nuorisoseurantalo on lautaverhoiltu, rossipohjainen rakennus (Kuva 2).

Köysitien päässä, lähellä Turuntietä sijaitsee isohko punatiilinen teletilarakennus ja asuinsiipi. Rakennusten koillispuolella on 40 metriä korkea telemasto. Maisemallisesti avokalliot ja niiden yhteydessä kasvava puusto ovat leimaa-antava piirre Logenin alueelle. Kallioiden puusto on mäntyvaltaista ja etenkin itäosassa on myös vanhoja lakkapäämäntyjä sekä keloja. Kallioalueet sijoittuvat suunnittelualueen keskiosaan ja maaston korkeimmille kohdille. Mäkialueen reunoilla kasvillisuus on kangasmetsää ja lehtoa.

28.11.2024

Kuva 1. Selvitysalue on rajattu punaisella katkoviivalla.

Kuva 2. Logenin nuorisoseurantalon julkisivu vuonna 2023. Valokuva Bosse Glad.

28.11.2024

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 Lähtötiedot

Selvityksen työvaiheet olivat lähtöaineiston koonti ja analysointi, maastokartoitukset sekä raportointi. Selvitystä laadittaessa on otettu huomioon ympäristöviranomaisten antama yleinen ohjeistus:

- Ahopelto, L., Lähteenmäki, T., Hiironniemi, K., Lundgren, L., Aia, K. & Rönnberg, M. 2024: Kriteeristö luontoarvojen luokitteluun Espoossa. Espoon ympäristökeskus 2021, päivitetty 2/2024 (Espoon Ympäristönsuojelun palvelualue)
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. - 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Suomen ympäristökeskus, Ympäristöopas-sarja 109, Helsinki;
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24, Oulu
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Taustatietoina on hyödynnetty seuraavia avoimia paikkatietoaineistoja ja tietolähteitä maastoselvitysten pohjatiedoiksi sekä selvitysten täydentämiseksi:

- Espoon kaupungin paikkatiedot WMS ja WFS 2024
- Maanmittauslaitoksen kartta- ja ilmakuva-aineistot
- Suomen lajitietokeskuksen tietokannat (www.laji.fi) (10/2024)
- Suomen Metsäkeskus, metsälain erityisen tärkeät elinympäristökuviot, metsätalouden ympäristötukikohteet (KEMERA) ja muu avoin metsätieto (mm. metsävaratieto) (Metsäkeskus, <https://www.metsaanfi/paikkatietoaineisto>) (2/2024)
- Luonnonvarakeskus, avoimien aineistojen tiedostopalvelu (2024)
- GTK, kallio- ja maaperäkartta (<https://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>)
- Linnustotiedot: Metsähallitus, Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston tietokannat ja sääksirekisteri (Suomen Lajitietokeskus, tarkistettu 10/2024)
- Kaavoituksen taustatiedot ja alueelta aiemmin tehdyt luontoselvitykset
- Muu kirjallinen aineisto

28.11.2024

3.2 Kasvillisuus ja luontotyypit

Luontotyyppejä kartoitettiin maastokäynnillä 5.6.2024. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys tehtiin kulke-
malla koko selvitysalue läpi ja tallentamalla luontotyyppikuviot paikkatieto-ohjelmaan. Tavoitteena oli päi-
vittää tiedot selvitysalueen kaikista osista.

Luontotyypit määritettiin Kontulan ja Raunion (2018) mukaan ja arvotettiin Espoon LUMO-luokituksen mu-
kaan (Ahopelto ym. 2024). Arvokkaat luontokohteet rajattiin ja arvotettiin kansallisten lakien ja Suomen luon-
totyyppien uhanalaisuuden mukaisesti. Uhanalaisuusluokituksessa on esitetty luontotyyppien uhanalaisuusar-
vio Etelä-Suomen osalta (Kontula & Raunio 2018)

Arvokkaiksi luontokohteiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää tarkasteltavan alueen
luontoarvoja ja säilyttää luonnon monimuotoisuutta. Valtakunnallisesti arvokkaimmat luontotyypit on lue-
teltu luonnonsuojelulaissa (LSL 64 ja 65 §). Vesilain 2 luvun 11 §:ssä on luonnontilaisten pienviesien muutta-
miskielto. Metsälaki (MeL 10 §) määrittelee metsätaloustoimissa huomioitavia erityisen tärkeitä elinympä-
ristöjä, jotka ilmentävät luonnon monimuotoisuutta ja ne on hyvä huomioida myös muussa maankäytön
suunnittelussa.

Suomen toisessa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (Kontula & Raunio 2018) luontotyyppien uhanalai-
suutta on tarkasteltu yleisesti koko maassa sekä erikseen Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Logenin sel-
vitysalue sijoittuu hemiborealiselle kasvillisuusvyöhykkeelle (1b), joka luetaan luontotyyppien uhanalaisuu-
den aluejaossa Etelä-Suomeen. Luontotyyppejä suojellaan tai huomioidaan maankäytössä luonnon moni-
muotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi. Arvokkaalla luontotyyppillä esiintyy
usein myös arvokasta eliölajistoa. Arvokkaiden luontotyyppien lisäksi maankäytön suunnittelussa huomioi-
tavia kohteita ovat uhanalaisten (LSL 75 §) ja erityisesti suojeltavien lajien (LSL 77 §) esiintymät sekä EU:n
luontodirektiivin liitteiden IV (a) tarkoittamien eläinlajien lisääntymis- ja levähdysalueet tai liitteen IV (b) ja II
kasvilajien esiintymät (LSL 78 §, 79 §).

3.3 Linnusto

Alueella tehdyn pesimälinnustoselvityksen tavoitteena oli selvittää alueen pesimälinnusto. Alueelta tallen-
nettiin kaikki selvityksissä havaitut lajit, joiden uskottiin pesivän alueella. Selvitysten aikana huomioitiin myös
kaikki suojelullisesti arvokkaat lintulajit, joita ovat Suomen luonnonsuojelulailla (6/2023) ja -asetuksella
(1066/2023) uhanalaisiksi tai erityistä suojelua vaativiksi säädettyt lajit, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit
(79/409/ETY), Suomen Punaisen kirjan uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit (Hyvärinen ym. 2019), Suomen
kansainväliset vastuulajit (Rassi ym., 2001) sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (Ympäristöministeriö & Suomen
ympäristökeskus 2021).

Petolintujen tai suojelullisesti arvokkaiden lajien pesäpaikka- ja esiintymistietoja selvitettiin Helsingin yliopis-
ton Luonnontieteellisen keskusmuseon yhteydessä toimivan Rengastustoimiston tietokannoista, sääksirekis-
teristä, suojelunarvoisten petolintujen pesäpaikkarekisteristä ja Laji.fi-tietokannasta. Tiedot on hankittu koo-
tusti Suomen Lajitietokeskuksen aineistoista (10/2024).

Selvitysalueen pesimälinnustoa kartoitettiin 5.6.2024 klo 6–9 ja 26.6.2024 klo 4–6. Sää oli molemmilla käyn-
neillä lämmin, poutainen ja tyyni. 5.6. Kartoitustyö suoritettiin kulkemalla selvitysalue mahdollisimman kat-
tavasti. Alueen pienuuden vuoksi se kartoitettiin tiheällä kulkuvälillä, niin ettei yksikään maastokohta jäänyt
15 metriä kauemmaksi laskijasta. 5.6. kartoituksen tekivät Heikki Vuonokari ja Aku Pakarinen. 26.6. karto-
ituksen teki Aku Pakarinen.

28.11.2024

3.4 Liito-orava

Liito-oravia kartoitettiin 14.5.2024. Kartoitus tehtiin papanakartoitusmenetelmällä, jossa maastossa etsitään papanoita liito-oravien suosimien suurten puiden, yleensä kuusten ja haapojen juurilta. Papanoita etsittiin jalan selvitysalue huolellisesti kiertäen. Papanoita etsittiin myös selvitysalueen pohjoispuolelta, jossa liito-oravan papanoita on havaittu aiemmin sekä selvitysalueen itäpuolelta, joka on arvioitu soveltuvaksi alueeksi liito-oravalle. Liito-oravakartoituksella arvioitiin myös selvitysalueen soveltumista lajin siirtymäreiteiksi.

Lisäksi alueelta etsittiin mahdollisia kolopuita sekä risupesiä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen toteamiseksi. Selvitysalueella on tehty liito-oravaselvitykset vuosina 2017 ja 2018.

3.5 Lepakkoselvitys

Logenin aiemmassa luontoselvityksessä vuodelta 2018 tehtiin havaintoja muutamista pohjanlepakoista ja siippalajista. Tuolloin nuorisoseuran talosta ei havaittu lähtevän lepakoita.

Lepakkoselvitysten tarkoituksena oli selvittää selvitysalueella esiintyvää lepakkolajistoa sekä mahdollisia lepakoille tärkeitä ruokailualueita ja lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lepakkoselvityksen maastotöistä, tulosten käsittelystä ja raportoinnista vastasi Aku Pakarinen ja nuorisoseuran talon tarkastuksesta ja lajinmäärittämisestä Jari Kärkkäinen FCG:stä.

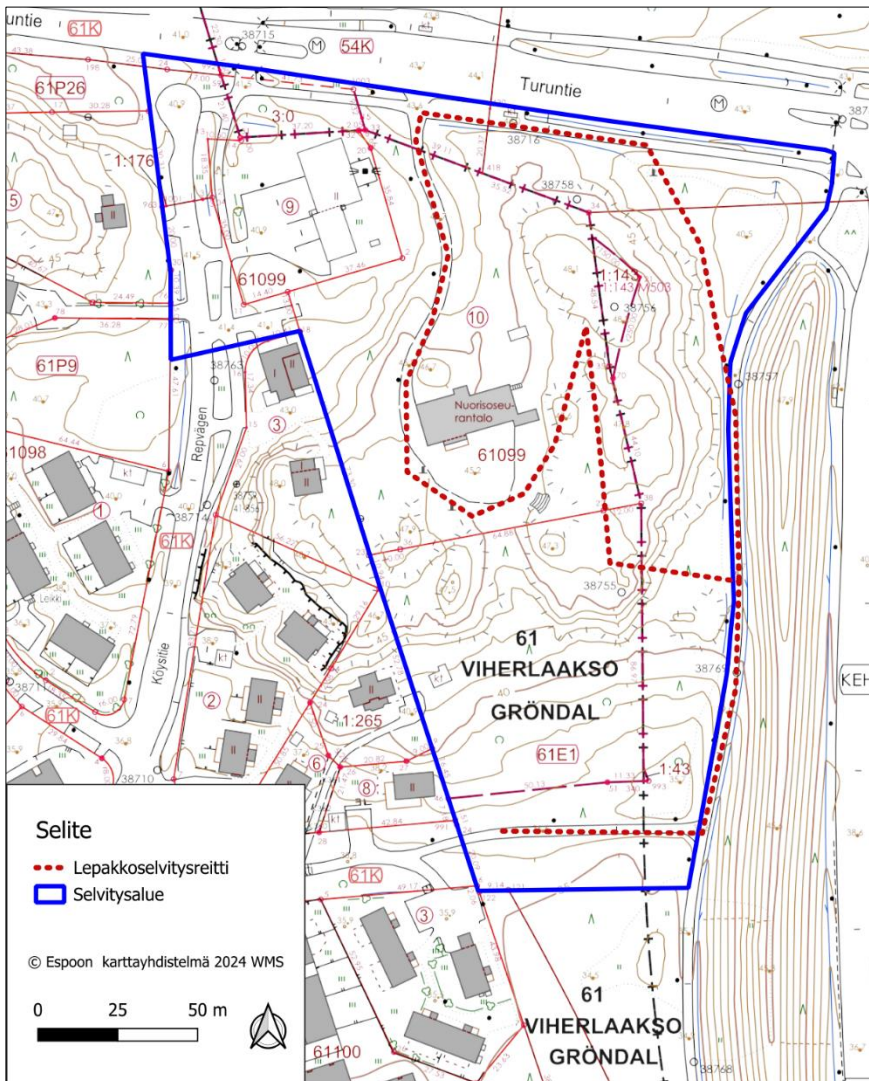
Lepakkoselvitykset toteutettiin kesän 2024 aikana aktiivisella detektoriselvityksellä heinäkuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana, jolloin alueella suoritettiin kolme kartoituskierrosta (Suomen lepakkotieteellinen yhdistys 2023). Maastoselvityksiin käytettiin aikaa yhteensä kolme yötä. Selvityspäivämäärät olivat 25.6. ja 10.7. sekä 29.8.2024. Sää oli kaikkina havaintoöinä lämmin (noin 15-20 astetta), selkeää (0/8–1/8) ja tyyni (tuulisuus alle 1 m/s).

Lepakkoselvitys toteutettiin ns. aktiivisella detektorikartoituksella. Aktiivikartoituksessa selvitysalue kuljettiin läpi pysähdellen ja rauhallisesti kävellen ja samalla detektorin (Petterson D240X) avulla lepakoita havainnoiden. Selvitysalue kuljettiin kaksi kertaa läpi joka havaintoyö. Aktiivikartoitus ajoittui auringon laskun ja nousun väliseen aikaan. Kuvassa 3 on esitetty lepakkokierroksen aikana kuljettu reitti.

Lepakot voivat käyttää vanhoja rakennuksia lisääntymis- ja levähdyspaikkoina. Selvitysalueella sijaitseva vanha nuorisoseurantalo oli tästä syystä selvityksissä huolellisen tarkastelun kohteena lepakoiden suhteen. 25.6.2024 vanha nuorisoseuran rakennus tarkastettiin ulkoa ja sisältä. Talon kierrettiin perusteellisesti ulkoa ja sisältä etsien päiväpiiloja tai mahdollisia talvehtimiseen sopivia paikkoja. Talon vintit käytiin ryömimässä läpi ja lepakon papanoita ja raapimajälkiä etsittiin taskulampulla tilaa valaisten. Lisäksi havaintoöinä nuorisoseurantaloa tarkkailtiin visuaalisesti ja aktiividetektorilla auringonlaskun aikaan noin tunnin ajan, jotta nähtiin, poistuuko sieltä lepakoita saalistamaan.

Lepakoille sopivien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen (mm. kolopuut ja kallionhalkeamat) sekä potentiaalisten ruokailualueiden esiintymiseen kiinnitettiin huomiota myös muiden selvitysalueella suoritettujen luontoselvitysten yhteydessä.

28.11.2024

Kuva 3. Lepakkoselvityksessä aktiividetektorin kanssa kuljettu reitti.

Selvitysten yhteydessä mahdollisesti löydetty lepakoiden käyttämät alueet arvoitettiin seuraavien periaatteiden mukaisesti, jossa luokitusperusteena on käytetty alueella esiintyvää lajistoa ja lepakoiden määrä (Suomen lepakkotieteellinen yhdistys 2023):

- Luokka I:** Lainsäädännöllä suojellut kohteet. Lisääntymis- tai levähdyspaikka sekä sen käytölle kriittiset yhteydet. Hävittäminen tai heikentäminen luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Lisääntymis- tai levähdyspaikan lisäksi luokan I alueeseen tulee mahdollisuuksien mukaan sisällyttää siirtymäreitti, jota pitkin kyseessä oleva laji voi siirtyä kohteeseen ja sieltä pois.
- Luokka II:** Erityisen tärkeät kohteet. Kyseessä on ravintoa tarjoava alue, mahdollinen tai todettu tärkeä siirtymäreitti tai näiden yhdistelmä. Maankäytössä alueen arvo lepakoille tulee ottaa huomioon (EURO-BATS-alue). Luokan II alueilla esiintyy lepakoita säännöllisesti.
- Luokka III:** Monimuotoisuutta tukevat ja turvaavat kohteet. Muu lepakoiden käyttämä alue. Maankäytössä alueen arvo lepakoille tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon. Havaintomäärät ovat pienemmät kuin luokan II alueilla ja lajimääräkin on usein pienempi.

28.11.2024

3.6 Arvokkaat luontokohteet ja niiden arvottaminen

Arvokkaiksi luontokohteiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää tarkasteltavan alueen luontoarvoja. Luontokohteita suojellaan tai huomioidaan maankäytössä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi. Arvokkaat luontokohteet ja alueet arvotetaan lainsäädännöllisten perusteiden sekä luonnonarvoihin (luontotyytit ja lajien uhanalaisuus) perustuvien kriteerien perusteella. Espoossa luontokohteiden arvottaminen tehdään jakamalla ne LUMO-luokkiin seuraavien kriteerien mukaisesti (Ahopelto ym. 2024):

LUOKKA 1

Luokan kohteet ovat lainsäädännöllä suojeltuja.

Suojeluvaatimus on ehdoton, mukana ovat vain lakisääteiset kohteet. Kohteet ovat yleensä valtakunnallisesti arvokkaita.

- Luontotyyppikriteerit
 - Luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisesti suojeltu kohde
 - Kohde on luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisesti suojeltu luontotyyppi.
 - Luonnonsuojelualueet 43 § ja muistomerkit 95 §
 - Kohteelle on perustettu luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue tai luonnonmuistomerkki.
 - Suojeluohjelmat, Natura 2000 (lsl 33 §)
 - Kohde kuuluu suojeluohjelmaan tai NATURA 2000-verkostoon.
 - Muu luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön mukaisesti luontoarvoiltaan suojeltu kohde.
 - Kohde on muu suojeltu elinympäristö.
 - Vesilain mukaiset arvokkaat vesielinympäristöt
 - Vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset kohteet, VL 3 luku 2 §, 8
- Lajikriteerit
 - Luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisesti suojeltu kohde
 - Euroopan unionin luontodirektiivin IV a liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat. Espoon käytäntönä tämä koskee myös lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ympäröiviä ydinaluerajauksia (ks. Termien selitteitä, 5.) ja suotuisalle suojelun tasolle kriittisiä kulkuyhteyksiä.
 - Luonnonsuojelulain 77 §:n mukaisesti suojeltu kohde
 - Erityisesti suojeltavien lajien rajaukset ja luontodirektiivin II-liitteen lajit, joista on ELY:n rauhoituspäätös

28.11.2024

LUOKKA 2

Kohteella on merkittäviä luontoarvoja. Kohteet voivat olla yksittäisten uhanalaisten lajien tai luontotyyppien merkittäviä esiintymiä tai näiden muodostamia kokonaisuuksia. Kohteet ovat luonnontilaltaan ja lajistoltaan edustavia tyyppinsä ilmentäjiä.

Suojelu- ja/tai säilyttämisvaatimus on tiukka, mukana vain erityisen arvokkaat luontokohteet. Kohteet ovat yleensä maakunnallisesti arvokkaita.

- Luontotyyppikriteerit
 - Uhanalaiset luontotyypit (EN, CR, VU) tai useiden uhanalaisten luontotyyppien kokonaisuus.
 - Äärimmäisen (CR) tai erittäin (EN) uhanalaiset ja vaarantuneet (VU) luontotyypit tai useiden uhanalaisten luontotyyppien mosaiikit, jotka ovat edustavudeltaan (ks. Termien selitteitä, 1.) erinomaisia tai hyviä.
 - Suomen kansainväliset vastuuluontotyypit
 - Luontotyyppi on uhanalainen ja lukeutuu lisäksi Suomen erityisvastuuluontotyyppeihin (mm. kangas- ja aitokorvet, meanderoivat joet ja purot)
 - LAKU-kohteet
 - Jo tunnistetut tai uudet LAKU-kriteerit täyttävät kohteet.
 - Rajaamattomat luonnonsuojelulain 64 § kohteet
 - Luonnonsuojelulain 64 §:n kriteerit täyttävät kohteet, joille ei ole vielä annettu ELY:n rauhoituspäätöstä.
- Lajikriteerit
 - Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät (EN, CR, VU) ja muut arvokkaat lajikeskittymät.
 - Alue, jolla on yhden tai useamman äärimmäisen (CR) tai erittäin (EN) uhanalaisten tai vaarantuneiden (VU) tai alueellisesti uhanalaisten (RT) lajien merkittävä (ks. Termien selitteitä, 2.) esiintymä. Alueella voi esiintyä tai potentiaalisesti (ks. Termien selitteitä, 6.) voi esiintyä uhanalaisten lajien lisäksi muita huomionarvoisia (ks. Termien selitteitä, 4.) lajeja, kuten silmällä pidettäviä (NT).
 - Erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat (ei vielä ELY:n päätöstä)
 - Luonnonsuojelulain 77 §:n kriteerit täyttävät kohteet, joille ei vielä annettu ELY:n rauhoituspäätöstä.
 - Lepakoiden tärkeät ruokailualue tai siirtymäreitti (EUROBATS II)
 - Lepakoille tärkeät ruokailualueet ja kulkuyhteydet. Alueella esim. useaa lepakkolajia, harvinaista lepakkolajia tai alue sijoittuu lähelle lisääntymis- ja levähdyspaikkaa.
- Koontikriteerit
 - Kokoamakriteeri
 - Kohde ei vielä täytä korkeamman luokan kriteerejä, mutta voisi soveltua luonnonsuojelukohteeksi. Kohde on erityisen edustava, lajistollisesti runsas tai usean muun päällekkäisen luontoarvon muodostama kokonaisuus.

28.11.2024

LUOKKA 3

Kohteella esiintyy luontoarvoja, kuten harvinaisia tai silmällä pidettäviä lajeja ja luontotyyppejä tai näiden muodostamia kokonaisuuksia. Luokkaan lukeutuu myös esimerkiksi uhanalaisia luontotyyppejä, joiden edustavuus on joltain osin heikentynyt, mutta ovat silti ominaispiirteiltään arvokkaita/ voivat palautua arvokkaiksi.

Kohteet on huomioitava kaikessa maankäytön suunnittelussa tai toiminnassa. Kohteet ovat paikallisesti erittäin arvokkaita.

- Luontotyyppikriteerit
 - Silmälläpidettävät (NT) ja puutteellisesti tunnetut (DD) tai uhanalaiset luontotyypit, jotka eivät täytä ylemmän luokan kriteerejä.
 - Silmälläpidettävät (NT) luontotyypit, jotka ovat edustavuudeltaan erinomaisia tai hyviä ja jotka muodostavat arvokkaan kokonaisuuden ympäröivän luonnon kanssa. Uhanalaiset (CR, EN, VU) luontotyypit, jos edustavuudeltaan kohtalaisia, mutta muodostavat yhä arvokkaan kokonaisuuden.
 - Metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt
 - Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Huom! Metsälaki pätee vain niillä alueilla, joilla metsälakia sovelletaan.
 - Muut arvokkaat luontotyypit ja niiden muodostamat kokonaisuudet
 - Muu Espoossa erittäin arvokas luontotyyppi. Esim. virtavesikokonaisuudet (luonnon-tilaiset tai sen kaltaiset uomanosuudet), runsaslahopuustoinen metsä (esim. METSO-kohde I-II), paahdeympäristöt, tai perinnebiotooppi (Perinnemaisemaselvitys 2014 ja muut tähän verrattavat tunnistettavat kohteet)
 - Arvokkaat uuselinympäristöt / sekundääriset elinympäristöt
 - Ihmistoiminnan synnyttämät elinympäristöt, joille on kehittynyt monimuotoinen lajisto ja muita arvokkaiden luontotyyppien ominaispiirteitä.
- Lajikriteerit
 - Silmälläpidettävien (NT) ja muun huomionarvoisen lajiston merkittävät esiintymät ja keskittymät.
 - Alue, jolla esiintyy merkittävä esiintymä silmällä pidettäviä (NT) luokiteltuja lajeja. Alueella voi olla myös yksittäisiä uhanalaisten lajien esiintymiä. Lisäarvoa tuo, jos alueella esiintyy tai potentiaalisesti voi esiintyä muuta huomionarvioista lajistoa.
 - Liito-oravan elinalueet
 - Liito-oravan elinpiiriin kuuluvat metsäalueet, jotka eivät lukeudu ydinalueeseen, mutta ovat liito-oravan käyttämiä (esim. ruokailualueet).
 - Muut paikallisesti erittäin arvokkaat lajistokeskittymät (ns. "hot spotit")
 - Esim. linnustolle, hyönteislajistolle, lahottajalajistolle, vesieliöille, nisäkkäille tai muulle eläimistölle merkittävät elinympäristöt, kuten pesimäpaikat tai ruokailualueet.
- Koontikriteerit
 - Kokoamakriteeri

28.11.2024

- Muutoin ympäristöstään selkeästi erottuva kohde, jonka säästäminen on perustelua. Esim. lajistoltaan rikas kohde.
- Lisäkritterit
 - Arvokas ekologinen ydinalue tai yhteys
 - Kohde sijoittuu Espoon ekologisen verkoston nykytilaselvityksessä ekologisen runkoyhteyden tai merkittävän luonnon ydinalueelle tai sen välittömään läheisyyteen.
 - Tukialueet / suojavyöhykkeet
 - Lakisääteisesti suojeltujen kohteiden (LUMO-luokka 1) suojavyöhyke/puskuri, jonka kohde vaatii, ettei kohteen ominaispiirteet heikenny (esim. pienilmasto, kosteusolot). Rajauksen laajuus riippuu luontotyypistä.

LUOKKA 4

Kohteet, joilla esiintyvä lajisto ja luonto on huomionarvoista osana ekologista verkostoa ja monimuotoisuuden ylläpitämiseksi. Kohteet ovat esimerkiksi arvokkaita elinympäristöjä suojaavia tai tukevia alueita, joilla voi olla merkittävää virkistysellistä tai maisemallista arvoa.

Kohteet ovat paikallisesti arvokkaita. Kohteiden luontoarvojen säästäminen on perusteltua.

- Luontotyyppikriteerit
 - Muut huomionarvoiset luontotyypit ja niiden muodostamat kokonaisuudet
 - Yksittäiset arvokkaat luontotyypit, jotka eivät ole uhanalaisia, mutta muutoin edustavia tai kohteen edustavuus esimerkiksi luonnontilan osalta ei ole tällä hetkellä ei ole riittävä, jotta se yltäisi korkeampiin luokkiin.
 - Heikentyneet tai kehittymässä olevat arvokkaat luontotyypit
 - Luontotyypit, jotka ovat edustavuudeltaan heikentyneitä tai ovat kehittymässä arvokkaiksi luontotyypeiksi.
- Lajikriteerit
 - Muut luonto- ja lintudirektiivien lajistolle (liitteet I, II, IV a, b) soveltuvat elinympäristöt
 - Esim. liito-oraville soveltuvat metsät, viitasammakolle tai lampikorennoille soveltuvat lampareet tai valkoselkätikalle sopivat runsaslahopuiset lehtimetsät. Kohteet ovat sellaisia, joihin lajilla pitää olla mahdollisuus levittäytyä.
 - Muu lepakoiden käyttämä alue (EUROBATS III)
 - Alueella esiintyy lepakoita.
- Koontikriteerit
 - Joitakin luontoarvoja omaava kohde, jonka säästäminen on perusteltua. Kohde ei yllä ylemmän luokan (LUMO-luokka 3) kriteerien tasolle.
- Lisäkritterit
 - Tukialueet / suojavyöhykkeet

28.11.2024

- Ylemmän luokan kohteiden (LUMO-luokat 2 ja 3) suojavyöhyke/puskuri, jonka kohde tilanteen mukaan vaatii, ettei kohteen ominaispiirteet heikenny (esim. pienilmasto, kosteusolot). Rajauksen laajuus riippuu luontotyyppistä.

3.7 Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusluokitus

Lajien uhanalaisuusluokitus perustuu vuonna 2019 päivitettyyn uhanalaisuusarviointiin (Hyvärinen ym. 2019). Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät (NT) lajit eivät ole uhanalaisia lajeja.

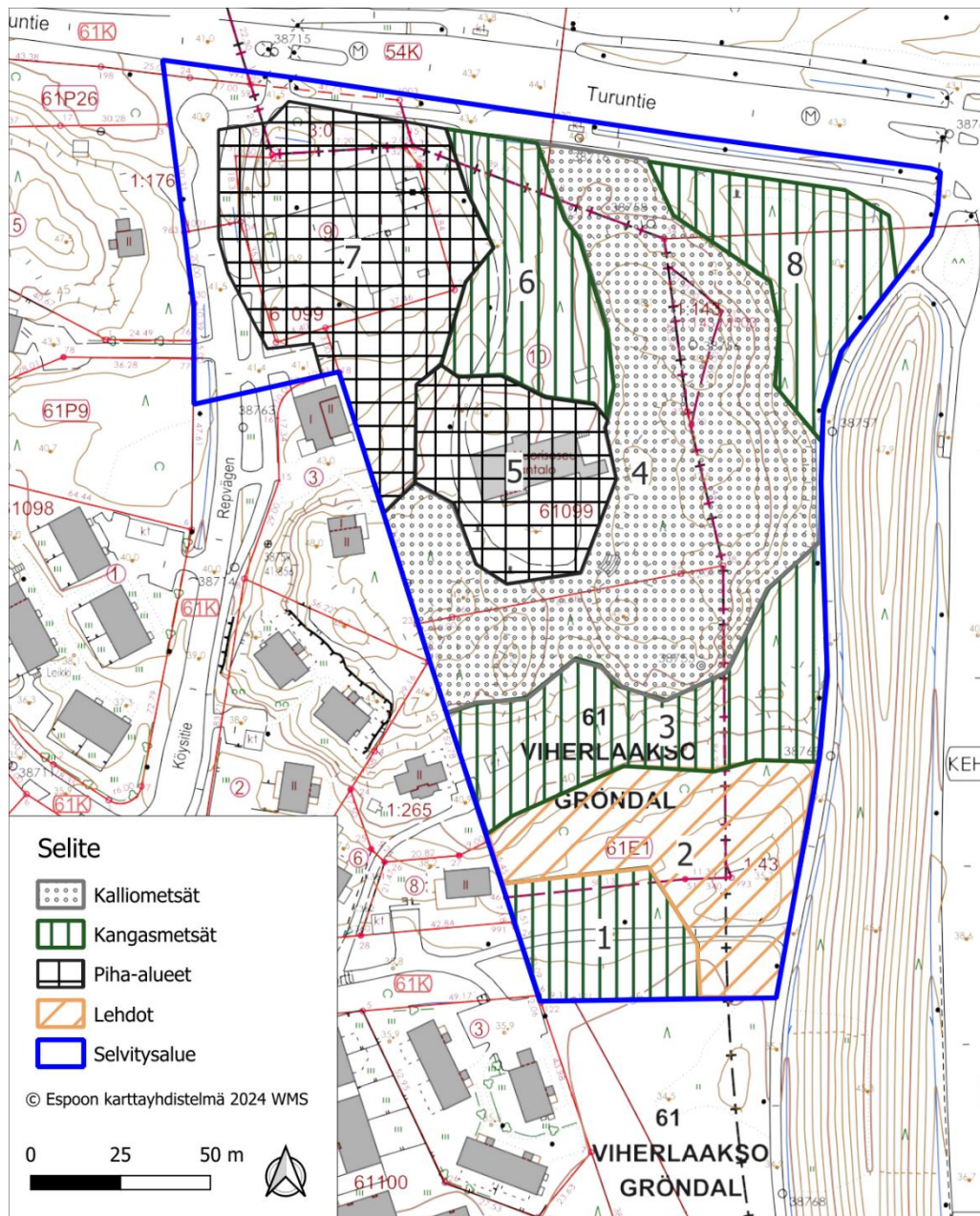
Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokitus pohjautuu Suomen luontotyyppien uusimpaan uhanalaisarviointiin (Kontula & Raunio 2018). Uhanalaisten luontotyyppien arvioinnissa käytetyt uhanalaisluokat vastaavat pääpiirteissään lajien uhanalaisuustarkastelussa käytettyä luokittelua. Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) luontotyypit. Lisäksi luokittelussa on esitetty silmälläpidettävät (NT) luontotyypit. Uhanalaisuusluokka on selvityksessä esitetty Etelä-Suomen osalta.

28.11.2024

4 KASVILLISUUS JA LUONTOTYYPIT

Seuraavassa kuvaillaan selvitysalueen elinympäristöt ja kasvillisuus kuvioittain etelästä alkaen. Kuviorajaukset ja numerointi esitetään kartalla kuvassa 4. Selvitysalueelta rajattiin yhteensä 8 luontotyyppikuviota.

Selvitysalueella ei ole luontotyyppejä, jotka täyttäisivät Espoon LUMO-luokkien kriteerit. Kuvion 4 kalliometssä on muutama lakkapäämänty, mutta ne eivät yksistään riitä nostamaan tätä luontotyyppiä LUMO-luokkaan 4, sillä myös tällä kohteella on paljon kulumaa ja kasvilajisto ei ole kovin edustavaa ja kalliometsille ominaista. Selvityksissä ei tavattu uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa. Vieraslajit on raportoitu luontotyyppikuvioiden kuvauksissa.

Kuva 4. Logenin selvitysalueen luontotyyppikuviot ja niiden järjestysnumerot, joihin viitataan tekstissä.

28.11.2024

Kuvio 1 on nuori tuore kangas (Kuva 5), jonka edustavuus on kohtalainen metsänpohjan kulumisen, puuston tasaikäisyyden ja vähäisen lahoppuun vuoksi. Kuviota halkoo kevyenliikenteenväylä. Pääpuulaji on kuusi, seassa kasvaa myös mäntyä ja koivuja. Kenttäkerroksen valtalaji on mustikka. Aluskasvillisuudessa on kulumaa ja polkuja, etenkin jalankulku- ja pyöräilyreitit eteläpuolella. Kuvion pohjoisreunalla kasvaa nuorta kuusikkoa ja sen alle on tuotu puutarhajätteitä. Kuviolla ja sen eteläpuolella kasvaa haitallisia vieraslajeja. Alueen eteläpuolella kasvaa muutaman neliömetrin esiintymä kansallisesti haitalliseksi säädettyä vieraslajia (VN 912/2023) komealupiinia. Kuviota halkovan kevyenliikenteenväylän varrella kasvaa kansallisesti haitalliseksi säädettyä vieraslajia viitapihlaja-angervoa sekä vieraslajeja tertsuseljaa ja isotuomipihlajaa.

Kuva 5. Kuvion 1 nuorta tuoretta kangasta.

Kuvio 2 on tuoretta keskiravinteista lehtoa (Kuva 6). Lehto on luonteeltaan sekundääristä. Kuvion edustavuus on kohtalainen metsänpohjassa näkyvän ihmistoiminnan vaikutuksen, puutarhajätteen ja huonon lahoppu-jatkumon takia. Vanhojen karttakuvien perusteella (vanhatkartat.fi) lehtokuvio on ollut 1960-luvulla maa-ainesottoalueen reunavyöhykettä. Tästä toiminnasta on vanhoja merkkejä mm. karikkeen alla näkyy merkkejä täyttömaasta ja kuviolla on maa-ainesotosta jääneitä isompia kiviä.

Nuori lehtipuusto sisältää ylispuuna kasvavaa haapaa, koivua, vaahteraa ja harmaaleppää. Alispuina on rai-taa, pihlajaa ja tuomea. Alueella on melko runsaasti lahoppuuta maapuuna. Lahoppuun jatkumo on kuitenkin melko huono ja pitkälle lahonnut puuaines puuttuu. Kenttäkerroksessa on lehdon ilmentäjälajeina jänönsa-laatti, kielo, ahomansikka, oravanmarja, valkovuokko ja käenkaali. Lehtopensaita edustaa mustaherukka. Ku-vion länsiosassa, lähellä asuintalojen takapihoja on puutarhajätettä ja siellä kasvaa puutarhakarkulaisina kel-tapeippiä ja valkovatukkaa. Kuvion itäreunassa, kevyenliikenteenväylän varressa kasvaa kansallisesti haital-liseksi säädettyä vieraslajia komealupiinia.

28.11.2024

Kuva 6. Kuvion 2 sekundääristä tuoretta keskiravinteista lehtoa.

Kuvio 3 on nuori tuore kangas (Kuva 7). Kuvion edustavuus on kohtalainen metsänpohjan kulumisen, puuston tasaikäisyyden ja vähäisen lahoppuun vuoksi. Puuston valtalaji on varttuva kuusi, joukossa on myös satunnaisesti koivuja ja haapoja. Kuviolla on tiheä kuusialikasvos. Mustikka on kenttäkerroksen valtalaji, mutta paikoin on myös kasvittomia kohtia. Kuten kuvion kaksi länsiosassa, myös tämän kuvion länsiosassa on puutarhajätettä. Kuvion itäosa on hieman kuivempi ja siellä kuusien joukossa kasvaa myös mäntyä. Kevyenliikenteenväylän varressa kasvaa kansallisesti haitalliseksi säädettyä vieraslajia komealupiinia.

Kuva 7. Kuvion 3 nuorta tuoretta kangasta.

28.11.2024

Kuvion 4 kalliometsä on Logenin selvitysalueen leimallinen luontotyyppi (Kuva 8). Kuvion edustavuus on kohdalainen on, sillä aluskerroksessa on kävelystä johtuvaa kulumaa ja kasvilajisto ei ole kaikin osin luontotyyppin mukaista ja edustavaa. Kalliometsän puusto on mäntyvaltaista. Kuviolta löytyy myös muutama vanha lakka-päämänty (Kuva 9) sekä pystykelo. Kenttäkerroksessa kasvaa kanervaa, puolukkaa, kieloa. Kallioilla on myös punanatavaltaisia kohtia. Pohjakerroksessa kasvaa jonkin verran poronjäkäliä, mutta ei suurina yhtenäisinä mattoina. Kenttä- ja pohjakerroksessa on melko paljon kulumaa ja kuviota halkoo polku, joka on paikallisten suosima ulkoilureitti. Kuvion eteläreunassa kasvaa jonkin verran isomaksaruohoa ja mäkitervakkoa. Alueen länsiosassa lähellä nuorisoseuran taloa kasvaa pikkutalviota, joka on puutarhakarkulainen. Turuntien sekä kevyenliikenteenväylän varressa kasvaa kansallisesti haitalliseksi säädettyä vieraslajia komealupiinia.

Kuva 8. Kuvion 4 kalliometsää.

28.11.2024

Kuva 9. Vanha mänty kuvion 4 kalliometsässä.

Kuviolla 5, selvitysalueen keskellä, sijaitsee Logenin vanha nuorisoseurantalo, joka on ollut tyhjiään useita vuosia. Pihapiiri on pääosin avointa sorakenttää, jossa kasvaa hieman heiniä. Talon pohjoispuolella on muutamia mäntyjä. Pihapiirissä kasvaa istutettuina kasveja, kuten vuorenkilpeä, etelän kultasadetta, tuija, syreenejä ja koivuangervoa. Talon kaakkoispuolella on muutama jyrkää mäntä, joilla on maisemallista arvoa (Kuva 10).

Kuva 10. Jyrkkiä mäntyiä ja kiviportaati Logenin nuorisoseurantalon pihalla kuviolla 5.

28.11.2024

Kuvio 6 on nuori tuore kangas (Kuva 11). Kuvion edustavuus on kohtalainen voimakkaan ihmistoiminnan vaikutuksen ja vähäisen lahoppuun vuoksi. Ylispuina vallitsevat lajit ovat mänty ja kuusi. Joukossa on myös vanhoja mäntyjä. Kuusialikasvos on paikoin tiheää. Alispuina on myös pihlajia ja muutama nuori vaahtera. Lahoppuuta on niukasti. Kenttäkerroksen valtalajina on mustikka. Kuviolla on myös satunnaisesti lehtoruohoja, kuten jänönsalaattia.

Noin 20 m kävelytiestä pohjoiseen, lähellä kuvion 4 reunaa kasvaa haapa, jossa on kymmenisen koloa (Kuva 11). Nuorisoseurantalonsa takana on vanhoja roskia, kuten tiiliä ja polkupyörän osia. Kuvion kaakkoiskulmassa on pieni haapametsikkö. Metsikön keskellä on muutama suurempi haapa ja kallion reunassa kasvaa pienempiä yksilöitä. Haapametsikön vieressä on vanha käymälärakennus, jonka edessä maanpinta on kulunut. Turuntien varressa kasvaa kansallisesti haitalliseksi säädettyä vieraslajia komealupiinia.

Kuva 11. Kuvion 6 tuoreella kankaalla sijaitseva kolopuu.

Kuvio 7 on piha-aluetta ja rakennusten takaista metsikköä. Se sijoittuu osin asuinkäytössä olevan teetilarakennuksen ympärille. Talon itä- ja eteläpuolella on lehtomaista kangasta muistuttavaa luonteeltaan sekundääristä ympäristöä, jonka puusto koostuu ylispuina kuusista ja männyistä (Kuva 12). Alispuina on nuoria koivuja, harmaaleppiä, pihlajia ja vaahteroita. Nuorisoseurantalonsa pihatien varressa muutamia jyrkeviä kuusia, joiden halkaisija on noin 50 cm. Puusto on kerroksellista. Lahoppuuta esiintyy melko vähän ja jatkumo on

28.11.2024

huono. Kenttäkerroksessa on lehtomaisen kankaan lajeja, kuten kielo, sananjalka ja valkovuokko. Lehtolajeja on melko paljon, mutta metsän pohja on selvästi ihmisvaikutteinen. Kuivia ja heinikkoisia kohtia on paljon.

Teletilarakennuksen eteläpuoleisen naapurin takapihalla kasvaa japanintatarta, joka on kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji. Teletilarakennuksen kaakkoispuolella metsikön pohjalla kasvaa pikkutalviota, joka on puutarhakarkulainen.

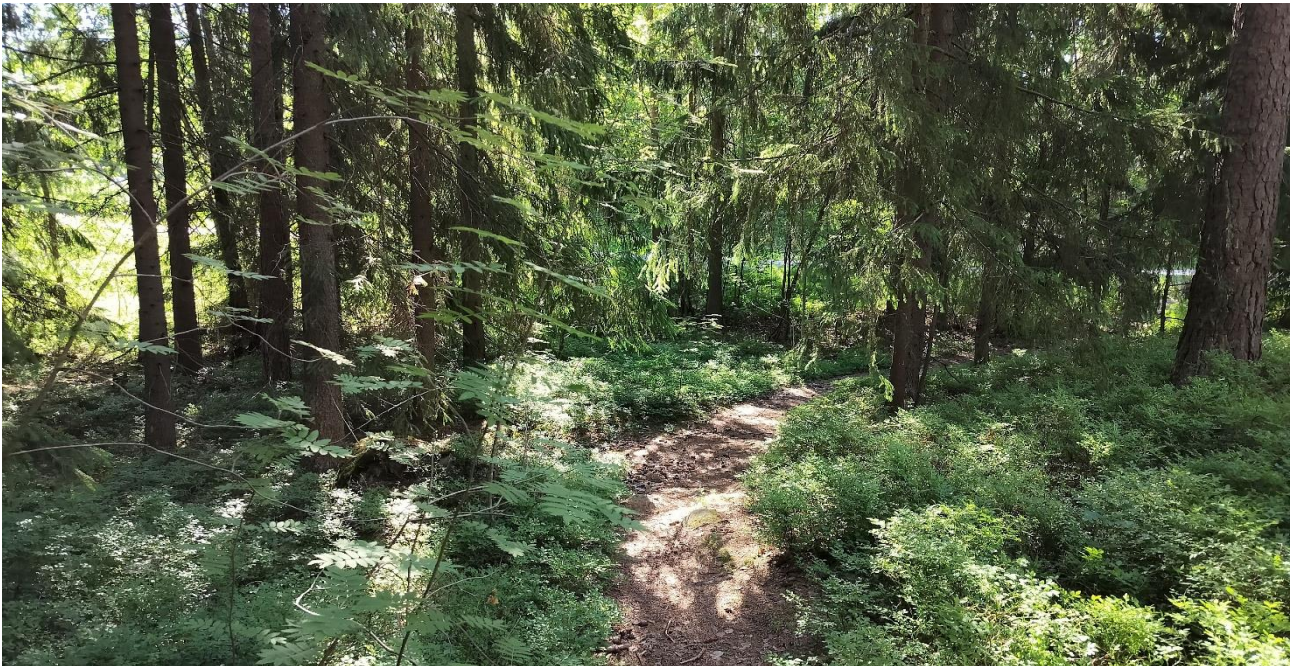
Teletilarakennuksen pohjois- ja länsipuolella on tienvarsikasvillisuutta ja pihanurmikkoa. Talon länsipuolella kasvaa yksittäisiä vaahteroita ja pihlajia. Teletilarakennuksen pohjoispuolella kasvaa viitapihlaja-angervoa, joka on kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji.

Kuva 12. Kuvion 7 lehtomaisen kankaan tyyppistä kasvilajistoa.

Kuvio 8 on nuori tuore kangas (Kuva 13). Kuvion edustavuus on kohtalainen metsänpohjan kulumisen, puuston tasaikäisyyden ja vähäisen lahoppuun vuoksi. Valtapuuna ovat tasaikäiset ja -rakenteiset varttuvarttuneet kuuset. Joukossa on muutamia mäntyjä ja koivuja. Puustoa ei ole harvennettu ja se on tiheää. Alispuina pihlajaa. Lahoppuuta on vähän. Maanpinta on selkeästi ympäröivää aluetta matalammalla ja alueelle valuu paljon hulevesiä. Kenttäkerroksen valtalajina on mustikka. Kuvion läpi kulkee polku.

28.11.2024

Kuva 13. Kuvion 8 nuorta tuoretta kangasta.

5 PESIMÄLINNUSTO

Logenin pesimälinnusto oli lajistoltaan tavanomainen ja koostui lähinnä metsiemme peruslajeista, jotka viihtyvät myös ihmisvaikutteisessa ympäristössä. Yhteensä kahden laskentakierroksen aikana havaittiin 16 lintulajia, joiden tulkittiin pesivän todennäköisesti alueella. Havaitut lajit on lueteltu liitteessä 1.

Yleisimmät alueella tavatut lajit olivat kirjosisieppo, käpytikka ja peippo.

Käpytikkoja pesi todennäköisesti alueella kaksi paria. Toinen kalliometsän eteläpuolella kangasmetsässä ja toinen alueen pohjoisosassa.

Selvityksissä ei havaittu uhanalaisia tai muutoin huomionarvoisia pesimälintuja. Västäräkki on havaituista lajeista ainoa valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT).

6 LEPAKOT

Selvitysalueella havaittiin 1–2 ruokailevaa pohjanlepakkoa jokaisella kartoituskerralla. Selvitysalueelta ei löydetty Suomen lepakkotieteellisen seuran ohjeen mukaisia lepakkoalueita, eikä selvitysalueella ole lepakoille erityisen suotuisia elinympäristöjä. Metsissä viihtyville lajeille ei ole sopivia kuusikoita. Selvitysalueen ihmisvaikutteiset ympäristöt soveltuvat lähinnä Suomen yleisimmälle lepakkolajille, pohjanlepakolle.

Rakennuksesta ei löydetty lepakoita tai merkkejä niiden esiintymisestä. Rakennuksen lautaverhoilun raoissa on mahdollisia paikkoja, jossa lepakot voisivat levätä päivisin (Kuva 14), mutta lepakoita tai niihin viittaavia raapimisjälkiä tai papananoita ei löytynyt.

28.11.2024

Kuva 14. Nuorisonseuran talon nurkkalautojen alle jää lepakolle sopiva kolo.

Talossa on rossipohja ja siinä ei ole lepakoiden talvehtimiseen soveltuvaa kellaria (Kuva 15).

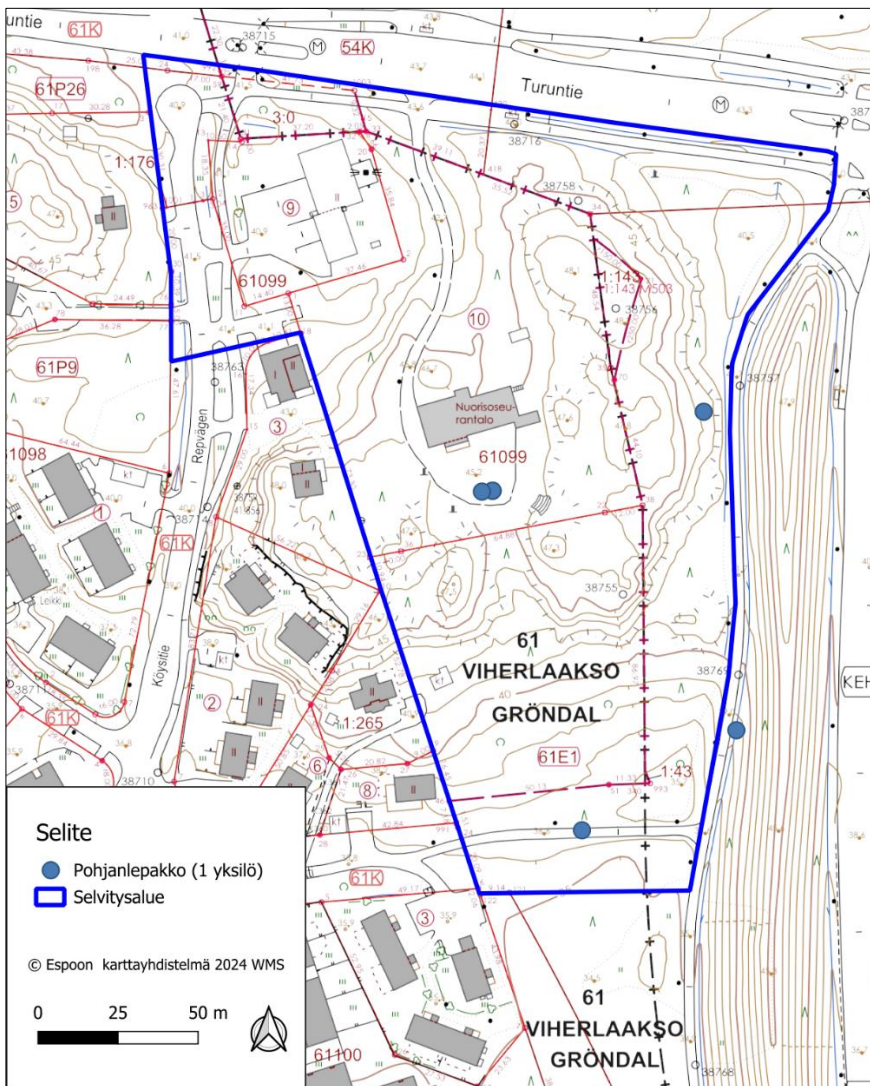

Kuva 15. Nuorisonseurantalons tuulettuva alapohja.

28.11.2024

Myöskään talon sisätiloista ei havaittu jälkiä lepakoista. Sisältä ei paikannettu läpivientejä yms. kanavia, joista lepakoiden olisi helppo tulla sisään. Rakennuksessa on vintti, joka päästiin tarkastamaan ryömimällä. Vintiltä ei havaittu jälkiä lepakoista. Katon alapohja on sisäpuolelta tiivis ja estää lepakoiden pääsyn sisään katon rajasta. Tämä selittää sen, että vintiltä ei tässä selvityksessä tai aiemmin ole löydetty lepakoita.

Rakennuksesta ei havaittu poistuvan lepakoita millään kolmesta havaintokäynnistä. Sen sijaan alueelle saapui aina noin 1–2 tuntia auringon laskun jälkeen pohjanlepakko, joka saalisti nuorisoseurantalon piha-aukealla aina noin tunnin ajan. Tämä kielii siitä, että lepakko saapui saalistamaan selvitysalueelle, jostain hieman kauempana sijaitsevasta päiväpiilosta. Aktiividetektorikerroksilla havaittiin jokaisella kierroksella tämä todennäköisesti sama pohjanleppakkoyksilö. Pohjanleppakohavainnointia tuli myös kevyenliikenteenväyliltä, mutta kyseessä oli todennäköisesti tämä sama yksilö, joka liikkui alueella saalistamassa. Heinäkuun kartoituskierroksella 10.7.2024 piha-aukealla havaittiin myös toinen pohjanleppakko saalistamassa samaan aikaan. Toinen yksilö kuitenkin saalisti pihalla vain muutaman minuutin ennen kuin se jatkoi matkaansa pois selvitysalueelta. Lepakkohavaintopisteet on esitetty Kuvassa 16.

Kuva 16. Pohjanleppakohavainnot.

28.11.2024

8 EKOLOGISET YHTEYDET

Selvitysalueella tai sen läheisyydestä ei kulje maakunnallisesti tärkeitä yhteysalueita. Lähimmät ovat Espoonjoen ja itäpuiston yhteydet, jotka sijaitsevat noin 2 km päässä selvitysalueelta.

Selvitysalueen pohjois- ja eteläpuolella on liito-oravan ydinalueet, joiden välillä Logenin alue toimii siirtymäreittinä. Liito-oravilla on vain yksi mahdollinen ylityspaikka pohjoisesta Turuntien yli selvitysalueelle (Kuva 17). Turuntien pohjoispuolella on tällä kohti rivi varttuneita mäntyjä kevyenliikenteenväylän ja autotien välissä. Tien ylittäminen tällä kohtaa on mahdollista molempiin suuntiin. Tien toisella puolella selvitysalueella muutama korkeampi kuusi, joiden latvasta tien ylittäminen onnistuu myös etelästä pohjoiseen.

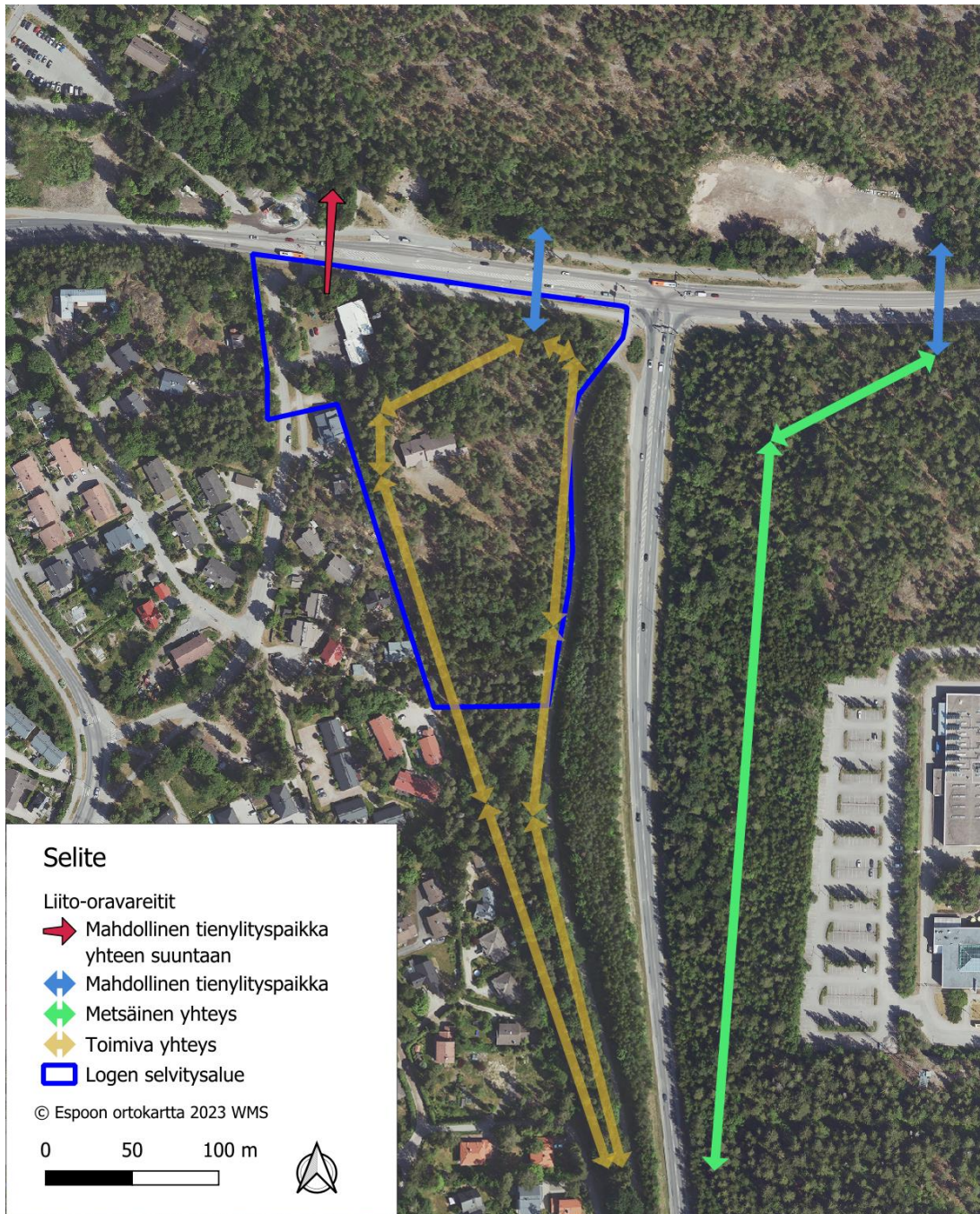
Liito-oravien ei ole mahdollista ylittää tietä suoraan etelään kuvan 18 ydinalueelta selvitysalueelle, sillä puusto tien pohjoispuolella on tällä kohti liian matalaa ja liian kaukana tien eteläpuolella sijaitsevasta puustosta. Ylittäminen onnistuu tällä kohti etelästä selvitysalueelta tien yli pohjoiseen, sillä selvitysalueen puolella on tällä kohti korkeita kuusia.

Pohjoisesta selvitysalueen läpi etelään kulkee kaksi mahdollista liito-oravan siirtymäreittiä (Kuva 18). Sekä läntinen että itäinen reitti kulkee sekametsän, kalliometsän ja lehdon läpi. Reitit ovat samankaltaisia keskenään, mutta itäinen reitti on parempi, koska sen reitti jatkuu melko suoraan etelään ainoalta Turuntien ylityspaikalta tultaessa. Logenista 500 m etelään vuonna 2006 todetulle liito-oravan ydinalueelle on tällä hetkellä mahdollinen siirtymäreitti kevyenliikenteen väylän vierusta ja puustoisien asuinalueen läpi.

Liito-oravat pystyvät mahdollisesti ylittämään Kehä II:n molempiin suuntiin, vaikka yhteys ei ole ihanteellinen. Kehä II:n länsipuolella kulkee meluvalli, jossa kasvaa n. 8 metriä korkeita puita. Meluvallin maanpinta on korkeammalla, kuin maanpinta Kehä II:n itäpuolella. Meluvallin puiden latvasta liito-oravat pääsevät aloittamaan liitonsa n. 10 m korkeudesta tiehen nähden ja liidettävää etäisyyttä on n. 30 m tien toisella puolella sijaitsevien puiden juurelle. Liito-oravien liidon hyötysuhteella ne pystyvät ehkä juuri ja juuri ylittämään tien. Tien itäpuoli on matalammalla kuin tien pinta ja meluvallin tyvi. Tien itäpuolen metsässä on muutamia n. 15 m korkeita puita, mutta ne eivät kasva aivan tien reunassa. Liidettävää matkaa tulee näiltä puilta meluvallin puille n. 40 m. Korkeuserot huomioon ottaen myös tältä puolelta on teoriassa mahdollista, että liito-oravat pystyvät ylittämään tien, mutta ylityspaikka ei ole kovin hyvä. Tien ylitystä vaikeuttaa Kehä II:n vilkas liikenne. Kehä II:n tienylityspaikkaa ei ole merkattu kuvaan 18, koska se ei ole kovin todennäköinen ylityspaikka.

Liito-oravat voivat kiertää Kehä II:n liikkumalla selvitysalueelta Turuntien pohjoispuolelle ja ylittää Turuntien taas etelään Kehä II:n itäpuolella. Kuvaan 18 on merkitty tämä ylityspaikka. Kehä II:n itäpuolella on hyvä metsäinen yhteys etelä-pohjoissuunnassa, jonka puustoon liito-oravalle soveltuvaa.

28.11.2024

Kuva 18. Mahdolliset liito-oravan siirtymäreitit selvitysalueella.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Logenin selvitysalue on noin kolmen hehtaarin kokoinen, pääosin rakentamaton alue teiden ja asuinalueen keskellä. Selvitysalueella ei ole LUMO-luokkien kriteereitä täyttäviä luontokohteita. Luonto on ihmistoiminnan muuttamaa. Kalliometsä on alueen merkittävin luontotyyppi, jonka tärkeimmät arvot ovat muutamissa

28.11.2024

vanhoissa männyissä ja keloissa. Etelän sekundaarinen lehto voi ajan myötä kehittyä luonnontilaiseksi lehdoksi. Selvitysalueen kasvillisuus ei ole merkittävää.

Alueen pesimälinnusta on tyypillistä kaupunkimetsän lajistoa, eikä huomionarvoisia lintulajeja tavattu.

Alueella ruokailee yksittäisiä pohjanlepakkoja, mutta pienen yksilö- ja lajimäärän takia selvitysalueella ei ole merkittäviä lepakkoalueita. Nuorisoseurantaloista ei löydetty merkkejä lepakoista ja se ei ole lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikka.

Liito-oravasta ei tehty havaintoja. Selvitysalueelta ei ole kuin yksi aiempi liito-oravan papanahavainto. Selvitysalueen pohjoispuolella on aiemmin todettu liito-oravan ydinalue, jolta ei löydetty papanoita tässä selvityksessä. Liito-orava todennäköisesti liikkuu alueen kautta, mutta ei pesi siellä.

Liito-oravan ekologiset yhteydet kulkevat alueen itä- ja länsireunalla etelä-pohjoissuuntaisesti. Sopiva Turuntien ylityspaikka löytyy ainoastaan läheltä itäistä reittiä. Itäinen reitti on tästä syystä parempi ekologinen yhteys liito-oravalle. Idässä Kehä II muodostaa esteen liito-oravan liikkumiselle.

Logenin alueella ei ole merkittäviä luontoarvoja, jotka estäisivät alueelle rakentamisen. Maankäytön suunnittelussa tulee säilyttää ainakin toinen Logenin liito-oravan ekologisista yhteyksistä, jotka yhdistävät selvitysalueen pohjois- ja eteläpuolella sijaitsevien liito-oravan ydinalueet.

28.11.2024

10 LÄHTEET

- Ahopelto, L., Lähteenmäki, T., Hiironniemi, K., Lundgren, L., Aia, K. & Rönnerberg, M. 2024: Kriteeristö luontoarvojen luokitteluun Espoossa. Espoon ympäristökeskus 2021, päivitetty 2/2024 (Espoon Ympäristön-suojelun palvelualue)
- Espoon kaupungin paikkatiedot WMS ja WFS 2024.
- Hanski, I. K. 2006: Liito-oravan *Pteromys volans* Suomen kannan koon arviointi. Loppuraportti. Luonnontieteellinen museo.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jokinen, M. 2012: Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkarajausten vaikuttavuus lajin suojelukeinona. Suomen ympäristö 33/2012. 92 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Kuusipalo, J. 1996: Suomen metsätyypit. Kirjayhtymä Oy.
- Lintudirektiivi (79/409/ETY)
- Liukko, U.-M., Henttonen, H., Hanski, I. K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E.-M. & Pitkänen, J. 2016: Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015 –Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 34 s.
- Luonnonsuojelulaki (9/2023)
- Luontotieto Keiron Oy. 2018: Logen, luontoselvitys 2018.
- Meriluoto, M. ja Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Kustannusosakeyhtiö Metsälehti.
- Metsäkeskus. 2018: Tulkintasuosituksia metsälain 10 §:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä.
- Metsälaki (1093/1996) ja metsäasetus (1040/2003)
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.
- Neuvoston direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (NDir 92/43/ETY)
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esitelyt. Suomen ympäristö 1 | 2017. Ympäristöministeriö. 278 s.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742. Luonto ja luonnonvarat. Ympäristöministeriö. 113 s.
- Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry. 2023: Lepakkokartoitusohje 2023. Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.
- Suomen metsäkeskus, 2024: Avoimet paikkatietoaineistot. <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto>

28.11.2024

Toivanen, T., Metsänen, T. & Lehtiniemi, T. 2014. Lintujen päämuuttoreitit Suomessa. BirdLife Suomi ry.

Tolonen, J., Leka, J., Yli-Heikkilä, K., Hämäläinen, L. & Halonen, L. 2019: Pienvesiopas. Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 36/2019. Suomen ympäristökeskus.

Vanhat kartat 2024: <https://vanhatkartat.fi/>. Luettu 4.11.2024.

Vesilaki (587/2011)

Väisänen, R.A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Keuruu. 567 s.

Väre, S. & Krisp, J. 2005. Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. Helsinki, Ympäristöministeriö. Suomen ympäristö 780. 52 s. <http://hdl.handle.net/10138/40373>

Ympäristöhallinnon paikkatietoaineistot 2024: (<http://www.syke.fi/avointieto>)

Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus 2021: Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>

Ympäristötutkimus Yrjölä Oy. 2017: Logen, liito-oravaselvitys.

Zetterström, D., Svensson, L. & Mullarney, K. 2022: Lintuopas - Euroopan ja Välimeren alueen linnut. Otava, Helsinki. 474 s.

28.11.2024

Liitteet

Liite 1. Pesimälinnusto Logenin selvitysalueella vuonna 2024.

Suomenkielinen nimi	Tieteellinen nimi
kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>
kuusitiainen	<i>Periparus ater</i>
käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>
mustarastas	<i>Turdus merula</i>
nokkavarpunen	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
peippo	<i>Fringilla coelebs</i>
punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>
räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>
sepelkyyhky	<i>Columba palumbus</i>
sinitiainen	<i>Parus caeruleus</i>
sirittäjä	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
talitiainen	<i>Parus major</i>
tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>
varis	<i>Corvus corone cornix</i>
vihervarpunen	<i>Carduelis spinus</i>
västäräkki	<i>Motacilla alba</i>